

"ZEYTİN MARKA, AYDIN PILOT ŞEHİR OLACAK"

Son yılların en önemli vurgularından biri olan 'millilik ve yerlilik', ekonomi dünyasında geniş yankı buldu. Ancak millilik ve yerlilik, kafamızda 'soyut' kavramlar olarak yer etti. 2017 yılı sonunda kurulan Yerel İşletmeler Derneği (YIDER) tam da bu noktada çalışma yürütmek üzere faaliyetlerine başladı. Kurucu Başkanlığını İstanbul'da yaşayan Aydın'lı iş adamı Erdem Eriş'in yaptığı YIDER, firmaların millilik ve yerlilik endeksini (Mildeks) ölçmek üzere çalışacak. Milli ve yerli ekonomiyi katkı sunmayı hedefleyen YIDER'in kurucu başkanı Erdem Eriş, "Çalışmalarında Aydın'ın pilot şehir olacağını, zeytinin markalaştırılması için çalışacaklarını" söyledi.

YIDER - Yerli İşletmeler Derneği, ne zaman, nasıl kuruldu?

Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden 15 yıl önce mezun olduktan sonra, eğitim hayatımda gösterdiğim başarıyı iş hayatında da korudum. Hep daha büyük şirketlerde, daha önemli görevler için davet aldım. Hem Türkiye'de hem dünyanın çeşitli ülkelerinde ekipler yönettim. Dünyanın birçok ülkesine gitme ve oradaki iş kültürünü analiz etme şansına sahip oldum. Bu süre zarfında gördüm ki, gelişmiş ülkeler milli ve yerli kalkınmayı en öncelikli konu olarak ele alıyor. Bizim ülkemizde ise özgüven eksikliği, kendi geçmişimizden ve değerlerimizden uzaklaşma, üretmek yerine dışarıdan alıp satma iklimi hakimdi.

Ben ve benim gibi bu ülkenin okullarında okumuş, iş yapmış, dünya çapında şirketlerin yönetiminde bulunmuş veya kendi şirketleri ile ekonomiye katkı sunan arkadaşlarım, kendimizi ülkemize hep borçlu hissettik. Borcumuzu ödemenin en iyi yollarından birinin Türkiye'mizin son yıllarda ivme kazanan milli ve yerli kalkınma sürecine destek olacak bir sivil toplum kuruluşu olabileceğini düşündük. Zaten bu konu etrafında uzun zamandır faaliyet gösteren dostların böyle yeni bir oluşuma benim liderlik etmemi istedi. 2017 yılı sonlarında kendi işlerimden fedakarlık yapmayı göze alarak YIDER'in kurucu başkanlığı görevine başladım. Kısa süre içinde tüm kurullarını oluşturarak bu ülkenin sorunlarına kafa yoran, milli ve yerli kalkınmaya katkı sunan profesyonel bir yapı kurmayı başardık.

YIDER'in kuruluş amacı nedir?

Türkiye'nin global dünya ekonomisinde daha da etkin bir güç olmasına ve sürdürülebilir büyüme sergileyebilmesine katkı sunmayı hedefliyoruz. Amacımız, milli ve yerli kalkınmaya destek olmak isteyen kişi, firma ve kurumları bir çatı altında toplamak, paydaşlarımız arasında iş ortaklıklarını teşvik ederek dünya ölçeğinde milli yerli ürün ve hizmetlerin sunulmasını sağlamak, Türkiye'de faaliyet gösteren tüm firmaların milli ve yerlilik endeksini çıkarmak. Bu endeksi satın alma kararlarında önemli bir faktör

haline getirmeyi hedefliyoruz. Milli ve yerli yeni firmaların kurulmasını teşvik etmek. Kurulan yeni firmalara kılavuzluk etmek.

"ANCAK ÖLÇEBİLİRSİNİZ BİR ŞEYİ YÖNETEBİLİRSİNİZ"

"Yerli" ve "Milli" olmanın standardı nedir?

Son yıllarda katıldığım toplantılarda, tüm katılımcıların, 'Milli ve Yerli' ürün ve hizmetlerin önemine dikkat çektiklerine,

ve yerliliğin ayakları sağlam yere basan, sayısal olarak ölçülebilen ve objektif bir tanıma dönüştürülmesi için yola çıktık. Malum, "ancak ölçebiliyorsanız bir şeyi yönetebilirsiniz".

Mildeks nasıl hesaplanır?

Mildeks, yani milli ve yerlilik endeksi, tüm ilgili kriterler dikkate alınarak akademik olarak hazırlanmış bir algoritma tarafından hesaplanıyor. Mildeks, farklı sektörlerden yüzlerce temsilcinin görüşleri alınarak Boğaziçi Üniversitesi gibi Türkiye'nin önde gelen üniversiteleri ve akademisyenlerinin katkıları ile ortaya çıkan en güvenilir ve en objektif endekstir.

Türkiye'de yerli ve milli ürünlerin, hizmetlerin ve işletmelerin oranı nedir?

Mildeks ile sadece Türk sermayesinin oranını hesaplamak gibi tek boyutlu bir yaklaşım yerine; çok boyutlu ve derinlikli bir çalışma yürütüyoruz. Gidecek

ruz. Biz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve kurumları olarak; önce kendimiz, Türk Mali olan ürün ve hizmetlere hak ettiği değeri vermeliyiz.

Örneğin Mehmet Bey bir cep telefonu satın alacak. Diyelim ki, A Firması, cep telefonu üreticileri arasında en yüksek skora sahip firma ve 100 üzerinden 52 Mildeks skoru var. Makul fiyat seviyesinde ve makul performansa sahip cep telefonları satıyor. Başka bir cep telefonu üreticisi olan B firması, 100 üzerinden 6 Mildeks skoruna sahip. Yüksek performanslı ve bir o kadar da yüksek fiyatlı cep telefonları satıyor. Eğer A firmasının ürünleri Mehmet Bey'in ihtiyaçlarını karşılıyor ve fiyatı da bütçesine uyuyor ise Mehmet Bey mutlaka A firmasını tercih etmeli.

Fatma Hanım büyük bir kamu kurumunun Bilgi Teknolojileri Daire Başkanı. Bir siber güvenlik çözümü satın alacak.

cak kaldı. Eğer bugün bu noktalara gelsaydım, Aydın'ın olmak bana çok şey katmıştır. YIDER olarak öncelikli olarak milli savunma, bilişim, siber güvenlik, enerji, üretim, finans ve tarım sektörlerini ele alıyoruz. Doğal olarak İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Bursa gibi şehirler ön planda. Öte yandan, milli ve yerli kalkınma sadece bu büyük şehirler ile mümkün olamaz. Milli mücadelelerin kalelerinden olan Aydın gibi diğer tüm Anadolu şehirlerinin dahil olduğu topyekün bir kalkınma sürecine ihtiyacımız var. YIDER olarak Aydın'ı da pilot şehir ilan etmeyi planlıyoruz.

"ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞINDA MARKA OLMALIYIZ"

Yerli ürünlerin markalaştırılması konusuna önem veriyorsunuz. Aydın deyince akla ilk gelen ürünler incir ve zeytin. Neler yapılabilir? Tüm ülkeler, aynen uluslararası serbest piyasada rekabet eden firmalar gibi bir yarışın içerisinde. Bu yarışta milli ve yerli üretim, milli ve yerli kalkınma odak noktası. Bu demek değil ki sadece milli ve yerli üretim ile başarılı olabiliriz. Ürettiğimiz ürünleri markalaştırmamız, en üstteki çatı marka olan kendi ülkemizin markasını

sağlamlaştırmamız; Türk mali olan ürün ve hizmetleri aslında aynı zamanda rakibimiz olan ülkelerdeki tüketiciler ile buluşturmamız gerekiyor. Aydın o kadar şanslı bir şehir ki, iki cennet meyvesinin, incirin ve zeytinin anavatanı. Aydın'ın zeytini, zeytinyağı ve inciri dünya çapında hak ettiği noktaya ulaşmalı. Aydın'da üretilen zeytinyağı, asırlara tanıklık etmiş zeytin ağaçlarından üretilen, dünyada eşine rastlanmayan gerçek bir şifa kaynağı. Türkiye dünyada en fazla zeytin ağacına sahip 2. ülke ve dünyanın en büyük 4. zeytinyağı üreticisi konumunda. Ancak güzel ülkemiz, markalaşma konusunda önlerde yer almadığı için bu ürünün elde ettiği ihracat geliri olması gerekenin çok altında. Bizim değerli zeytinimiz ve zeytinyağımız, başka ülkelerde şişelenerek çok daha yüksek fiyatlarla pazara sunuluyor. YIDER olarak biz de milli ve yerli değerlerimizden biri olan zeytinyağımızın uluslararası pazarda markalaşması ve hak ettiği yerli bulması için gereken adımların atılmasına elbette destek vereceğiz.

HABER: Naci Eriş

YIDER
YERLİ İŞLETMELER DERNEĞİ

'Milli ve Yerli' kurumların desteklenmesi için önerilen sunduklarına şahit oldum. Bir taraftan da herkesin 'Milli ve Yerli' tanımını kendince yorumladığını ve kafalarında farklı tanımlar olduğunu gözlemledim. Milli ve yerlilik her ne kadar çok önem verdiğimiz bir kavram olsa da net olarak tarif edilebilir değil. Mildeks, yani Milli ve Yerlilik endeksi vasıtası ile; milli

daha çok yolumuz olduğunu unutmadan, son yıllarda kat ettiğimiz mesafeyi ve geldiğimiz noktayı da elbette görüyoruz. Bu bizi hem gururlandırıyor hem de millet olarak geleceğe daha umutla bakmamızı sağlıyor. Yakın zaman içinde yayınlayacağımız "Türkiye'nin Mildeksi" çalışmasında tüm detayları sizlerle paylaşacağız.

"MİLLİ VE YERLİ FİRMALARI DESTEKLEMELİYİZ"

Önümüzdeki süreçte bu oranı artırmak için hedefiniz nedir? Somut projelerden bu süreçte bahsedebilir miyiz?

Hem bireyler hem kurumlar, bir konuda karar verirken, bir şey satın alırken, bu ülkenin milli ve yerli kalkınmasına ne kadar katkı sağladığını tartımlar. Biz YIDER olarak, Mildeks vasıtası ile ölçülebilen bir baz etrafında milli ve yerli kalkınma için güzel ve anlamlı bir yarış başlatıyoruz. Öte yandan hem genel toplamdaki hem alt kategorilerdeki Mildeks puanlarının önemli bir karar verme ve satın alma kriteri olması gerektiğine inanıyor-

Diyelim ki, C Firması, 100 üzerinden 64 Mildeks skoru ile üstlerde yer alıyor. Başka bir siber güvenlik üreticisi olan D firması, 100 üzerinden 12 Mildeks skoruna sahip. C firmasının çözümleri, kurumun ihtiyaçlarını karşılıyor ise Fatma Hanım, hele ki kendi parasını değil, kamunun parasını harcama noktasında bir kişi olarak, C firmasını tercih etmeli.

Hiçbir marka önce kendi ülkesinde desteklenip kabul görmeden dünya çapında marka olamaz. Çinli cep telefonu markalarının, Dubai merkezli siber güvenlik markalarının, son 5 yıl içerisinde nereden nereye geldiklerini düşünürseniz dediğim daha iyi anlaşılacaktır. Biz de tüketiciler ve karar vericiler olarak, bu firmaları desteklemeliyiz.

"AYDIN PILOT ŞEHİR OLACAK"

Siz Aydın'lısınız... Aydın için projeleriniz nedir?

Boğaziçi Üniversitesi ile başlayan İstanbul hayatım, ticari faaliyetlerim ve sivil toplum faaliyetlerim ile devam ediyor. Fakat Aydın ile bağım, temasım hep sı-

